Från: [redacted]
Skickat: Fri, 27 Sep 2024 14:09:14 +0100
Till: "RLK Funk Registrator" <registrator.rlk@regionstockholm.se>; "Diariet" <Diariet@skane.se>
Cc: [redacted]
Ämne: Region Skånes yttrande över remiss Samråd om ny regional utvecklingsplan Dnr RS 2024-0344 - svar senast 30/9
Bilagor: Region Skånes yttrande gällade Remiss Samråd om ny regional utvecklingsplan Region Stockholm Dnr RS 2024-0344.docx, Region Skånes yttrande gällade Remiss Samråd om ny regional utvecklingsplan Region Stockholm Dnr RS 2024-0344.pdf

Hej!
Översänder Region Skånes yttrande över remiss Samråd om ny regional utvecklingsplan Dnr RS 2024-0344

/ enligt uppdrag

[redacted]
Koncernkontorets Stab/Verksamhetsområde Kansli

Region Skåne
Koncernkontoret
Rådhus Skåne, Västra storgatan 12, Kristianstad | Region Skåne Koncernkontorets stab, 291 89 KRISTIANSTAD
[redacted] | skane.se

Region Skåne – Tillsammans gör vi livet mera möjligt

När du skickar e-post till Region Skåne behandlar vi dina personuppgifter i enlighet med gällande lagstiftning. Mer om hur dina personuppgifter behandlas hittar du på Skane.se/personuppgifter.

Regionala utvecklingsnämnden

[redacted]

YTTRANDE

Datum 2024-07-31
Ärendenummer 2024-POL000181

Remiss Samråd om ny regional utvecklingsplan Region Stockholm

Region Skåne tackar för möjligheten att lämna synpunkter på Region Stockholms samrådshandling för ny regional utvecklingsplan.

Bakgrund

Den nuvarande regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen *RUFS 2050* upphör att gälla i oktober 2026. Den nya regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, framtagen av Region Stockholm, är både en regional utvecklingsstrategi i enlighet med lag (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar och en regionplan i enlighet med plan- och bygglagen (2010:900) och är upprättad med stöd i dessa två lagar.

Region Skåne har motsvarande uppdrag att ta fram en regional utvecklingsstrategi (RUS) och en regionplan, men väljer till skillnad från Region Stockholm att hantera dem som två separata dokument i en delvis samordnad process. I likhet med Region Stockholms RUFS har Region Skånes RUS ett antal tillhörande strategier och handlingsplaner inom olika sakområden. Region Skåne ser *Regionplan för Skåne 2022–2040* som det fysiska uttrycket för den regionala utvecklingsstrategin *Det Öppna Skåne 2030*. Under 2024–2025 pågår såväl en översyn av Region Skånes RUS som en aktualisering av Region Skånes regionplan.

Två regioner med liknande utmaningar

Region Stockholm har identifierat fem utmaningar för att nå en långsiktig och hållbar utveckling av hela länet:

1) Fler invånare innebär ökad efterfrågan på bostäder, infrastruktur, transporter, vård och service. Energiförsörjning lyfts som en särskild utmaning i Stockholmsregionen.

2) Skillnader i livsvillkor och hälsa mellan olika bostadsområden är stora, vilket påverkar tilliten och engagemanget i samhället. Den organiserade brottsligheten

52BE6289-39F2-92D1-F8F8-B6580FBBB72F:9A3CD7E7-2BA5-6B44-AF8F-5EAAD2B9552A

Besöksadress: Rådhus Skåne, Västra Storgatan 12
Postadress: Region Skåne 291 89 Kristianstad
Telefon (växel): 044-309 30 00
E-post: region@skane.se
Internet: www.skane.se
Organisationsnummer: 23 21 00-0255

lyfts som en särskild utmaning i relation till de demokratiska institutionerna, attraktiviteten och näringslivsklimatet.

3) Den civila beredskapen och de samhällsviktiga verksamheterna behöver rustas för både kris och krig. Klimatförändringar, hälsohot, störningar i försörjningskedjor, desinformation, angrepp med militära eller andra maktmedel lyfts som specifika utmaningar.

4) Den internationella tillgängligheten till Stockholmsregionen med tåg, båt och flyg är begränsad. Detta påverkar möjligheten att på ett hållbart sätt attrahera etableringar, investeringar och besökare till regionen. Näringslivets konkurrenskraft behöver stärkas i den globala konkurrensen.

5) Andelen personer i arbetsför ålder minskar samtidigt som en stor grupp står utanför arbetsmarknaden. Det råder en matchningsproblematik som innebär att för få utbildas i yrken där efterfrågan är stor.

Region Skåne delar flera av utmaningarna med Region Stockholm. Tillväxten, såväl befolkningsmässig som sysselsättningsmässig, i Skåne är ojämnt fördelad mellan den västra och östra delen av länet. Tillgången till bostäder, infrastruktur, transporter, vård och service är lika avgörande för invånarna i Skåne som i Stockholmsregionen. Tillgång till rätt kompetens och en stabil elförsörjning är lika avgörande för såväl näringslivets konkurrenskraft som offentliga verksamheter i båda länen. Klimatförändringar, psykisk ohälsa och bristande framtidstro bland unga samt osäkerhet i omvärlden är ytterligare gemensamma utmaningar.

Synpunkter från Region Skåne

Region Skåne noterar att Region Stockholm i samrådshandlingen särskilt önskar inspel rörande 1) styrkor och utmaningar, 2) vision, mål och prioriteringar, 3) rumslig utveckling och plankarta och 4) gemensamt ansvar för den regionala utvecklingen och former för samverkan.

Region Skåne väljer att avgränsa synpunkterna till fråga 3 och 4 och vill med svaret betona möjligheten till samverkan och gemensamt lärande.

Rumslig utveckling och plankarta

Det är positivt att Region Stockholm i avsnittet ”Det regionala spårsystemet” nämner förbättringsbehovet av spårinfrastrukturen i ett nationellt och internationellt perspektiv. Region Skåne anser att det vore värdefullt att addera en reflektion över Stockholms roll som en nationell järnvägsnod med stor betydelse för Sveriges och Nordeuropas konkurrenskraft. Att koppla samman Sveriges storstadsregioner med snabba och hållbara förbindelser är avgörande för att stärka hela landets konkurrenskraft. Det vore önskvärt att texten kompletteras med de möjligheter och utmaningar som Fehmarn Bält-förbindelsen mellan Tyskland och Danmark väntas medföra för såväl Skåne som Stockholmsregionen. Kopplingen

mellan Öresundsregionen och Stockholmsregionen behöver tydliggöras i förslaget till utvecklingsplan.

I *Regionplan för Skåne 2022–2040* är viljeinriktningen för godstrafik att en större andel av transittrafiken ska förflyttas till järnväg och sjöfart samt att den långsiktiga funktionen i godstransportsystemet ska säkerställas. Dessutom läggs vikt vid att säkerställa tillgänglighet för gränsöverskridande godstransporter och till hamnarna. Med hänvisning till ovanstående ser Region Skåne positivt på att Stockholms utvecklingsplan inkluderar ställningstaganden för att säkerställa goda förutsättningar för hantering av gods på vatten.

I utvecklingsplanen för Stockholmsregionen delas den regionala grönstrukturen upp i fyra kategorier: grön kil, värdekärna i grön kil, svagt parti i grön kil och svagt grönt samband genom bebyggelsen. Region Skåne ser positivt på att denna kategorisering tydligt synliggör de höga värdena samt svagheterna i den regionala grönstrukturen. Det blir därigenom lättare att härleda utvecklingsplanens argument och viljeinriktningslogik för den regionala grönstrukturen vid efterföljande planering.

Hav, kust och vatten är däremot sparsamt redovisat i utvecklingsplanen och ställningstaganden relaterad till blåstrukturen är av övergripande karaktär. Avrinningsområden nämns exempelvis endast en gång, i avsnittet ord och begrepp.

Teknisk infrastruktur pekas ut som en av de mellankommunala frågorna av regional betydelse i utvecklingsplanen. Beskrivning av den tekniska infrastrukturen samt de ställningstaganden som syftar till att uppnå ett motståndskraftigt tekniskt försörjningssystem i Stockholmsregionen är en inspiration för Region Skånes fortsatta arbete med frågan.

De kommande 5–10 åren förväntas det bli ökad rörlighet i det nedre luftrummet (under 120 meter). Detta beror på den snabba tekniska utvecklingen av obemannade luftfartyg, såsom drönare och eVTOL (elektriska vertikala start- och landningsfartyg), samt utvecklingen av regelverk för deras användning både i städer och på landsbygden. EU kallar detta för Innovativ luftmobilitet (IAM), och det kommer att förändra transportsystemet genom att möjliggöra för olika tjänster i flera verksamheter. Denna förändring kommer att påverka samhällsplaneringen och kräva en tredimensionell planering med ökad samordning mellan kommunal, regional och statlig planering. Region Skåne anser att denna nya fråga om transport och mobilitet bör beaktas i RUFS.

Krav på digital tillämpning av regionplan träder i kraft i januari 2027. Detta innebär att regionala planeringskategorier för mark- och vattenanvändning behöver tas fram på ett enhetligt sätt samt att tekniska system behöver anpassas till det. Region Skåne vill betona vikten av samverkan mellan regionerna för att uppnå målet med digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen.

Gemensamt ansvar för den regionala utvecklingen och former för samverkan

Den hållbara regionala utvecklingen i hela Sverige stärks genom samverkan inom och mellan regioner. Region Skåne välkomnar Region Stockholms ambition att tillsammans med andra regioner utveckla innovativa tjänster och produkter som bidrar till att lösa komplexa samhällsutmaningar.

Då hälso- och sjukvården utgör merparten av regionernas egna verksamheter är det naturligt att även den dimensionen lyfts in i regionala utvecklingsplaner och strategier. Omställningen till Nära vård innebär omfattande utmaningar och förändrade syn- och arbetssätt med ökat fokus på rumslighetens betydelse för folkhälsa och förebyggande arbete.

Stockholmsregionen har liksom Skåne en stark life science-sektor med samverkan mellan näringsliv, akademi och forskning. Båda regionerna pekas, tillsammans med Västra Götalandsregionen ut som "innovation leaders" i ett europeiskt sammanhang. I samrådsförslaget till ny utvecklingsplan saknas perspektiv på hur dessa storstadsregioner kan interagera för att tillsammans bli konkurrenskraftiga på den europeiska och globala arenan. Det är sannolikt en styrka om internationella forskare eller bolag i framkant ser den samlade innovationskraften i Sverige. Gemensamma internationella plattformar (till exempel Conference of Peripheral Maritime Regions och Baltic Sea Commission) erbjuder dessutom möjligheter till samverkan mellan Region Stockholm och Region Skåne ur ett territoriellt perspektiv.

Det finns idag utbyten mellan Region Stockholm och Region Skåne inom flera områden, till exempel storstadsregionsutbyte i samhällsplanerings- och infrastrukturfrågor och i utbildningsfrågor kopplade till kompetensbehov. Region Skåne ser gärna en dialog om utvecklad samverkan och uppföljning/lärande med Region Stockholm när det gäller kompetensförsörjning, energiförsörjning, innovation, konkurrenskraft, digitalisering, hållbarhet och beredskap.

I likhet med Region Stockholm vill Region Skåne tydliggöra samverkansprocesserna med utvecklingsaktörer i länet. Ett fortsatt utbyte kring arbetssätt relaterat till regionens utvecklingsansvar; inklusive roller, finansiering, uppföljning och lärande är därför av stort intresse.

Med vänliga hälsningar

[redacted] Regionala utvecklingsnämnden

[redacted]

Regional utveckling [redacted]